

De klas heeft zijn langste tijd gehad

GEA MEULEMA

GRONINGEN/ASSEN Een klas op de basisschool heeft zijn langste tijd gehad. Door het lerarentekort worden scholen gedwongen naar andere wijzen van lesgeven te zoeken.

Dat zegt John van Meekeren van schoolbestuur Primenius met 34 basisscholen in Groningen en Drenthe. Het betekent dat een juf voor een veel grotere groep komt te staan; zij verantwoordelijkheid is voor de lessen, maar dat onderwijs-assistenten en pedagogisch medewerkers het uitvoerende werk doen. „Met de huidige krapte op de arbeidsmarkt lukt het niet meer om één leerkracht per klas te hebben. We moeten het onderwijs anders organiseren”, zegt hij.

Zijn woorden worden ondersteund door Ton Groot Zwaaftink voorzitter van het Arbeidsmarktplatform PO, het expertisecentrum voor de arbeidsmarkt in het basisonderwijs. „Een klas van 24 leerlingen met één juf heeft zijn langste tijd gehad.” Veel basisscholen zoeken al naar manieren elk kind onderwijs op maat te geven waarbij klassikale lessen worden losgelaten. Dat wordt door het lerarentekort versneld, zegt Groot Zwaaftink. „Het biedt kansen voor onderwijsassistenten door te groeien tot leraar of voor studenten aan de verkorte deeltijdopleiding van de pabo om alvast als ondersteuner aan de slag te gaan. Wel moeten we waken dat de kwaliteit van onderwijs overeind blijft.”

In het Noorden hebben de meeste basisscholen hun formatie – zij het met moeite – rond, blijkt uit een steekproef van deze krant. Van een groot lerarentekort zoals in het westen van het land is geen sprake, wel van krapte. Door de schaarste is er meer beweging op de arbeidsmarkt. Van Meekeren: „Leerkrachten die bereid waren een uur te reizen, zoe-

De scholen beginnen weer, maar de vraag is of elke leerling een leraar voor de klas heeft. FOTO HARRY TIELMAN

Meeste scholen hebben formatie rond, maar ze vrezen de griepgolf

ken nu een school dichterbij huis. Ze hebben meer te kiezen.”

Toch kunnen de ruim vijfhonderd basisscholen in Groningen en Drenthe ruim 60 voltijdsarbeidsplaatsen niet vervullen. In 2023 loopt dat op tot meer dan 250, berekende het Arbeidsmarktplatform PO.

Scholen zijn dan ook ongerust en vrezen een griepgolf. „We kunnen bij ziekte leerlingen niet over klassen blijven verdelen. De werkdruk voor andere leraren wordt dan veel te groot”, zegt Albert Velthuis van CKC Drenthe met dertig basisscholen. Alle noordelijke schoolbesturen hebben afgesproken dat als het niet anders kan, ze leerlingen naar huis sturen. Ze zetten bij griep invallers in, maar de vervangingspools drogen op. Veel invallers zijn al doorge-

stroomd naar een vaste baan.

Op termijn vrezen noordelijke scholen grotere tekorten. Ze hebben een vergrijsd personeelsbestand: een op de vier personeelsleden is 55 jaar of ouder en van de schoolleiders ongeveer de helft. Veel oudere juffen stoppen al voor hun pensioen met werken. Het aantal nieuwe studenten op de pabo neemt weer toe, maar voor zij voor de klas staan en het vak onder de knie hebben zijn scholen jaren verder.

Landelijk is een lerarentekort van 1300 fulltime leerkrachten en dat loopt in 2023 op tot ruim 4600 fte. Voor de korte termijn kunnen deeltijders wellicht meer uren werken, zegt Groot Zwaaftink, hoewel veel juffen er bewust voor kiezen parttime te werken. „Scholen moeten zorgen voor een goede werksfeer zodat het ziekteverzuim laag is. Daarvoor moet de werkdruk omlaag.” Voor de langere termijn moeten de salarissen omhoog. „We moeten jongeren stimuleren het onderwijs in te gaan. Met een inspirerend team en goede arbeidsvoorwaarden gaan ze dat eerder doen.”